

tempo estas frukto de fantazio neniam efektiviĝebla Z; tiu utopiulo esperas revenigi la ~an tempaĝon Z (feliĉan praan tempaĝon, je kiu kredis antikvuloj); promesi ~ajn montojn Z (Vd ŝMITI); ~a koro; ~aj versoj de Pitagoro. ~ (lg)l. Kovri per maldika tavolo el oro: ~ita kadro Z, braceleto; (f) la suno ~igas (~e briligas) per siaj radioj la fenestrajn vitraĵojn; pensoj ~itaj per la lasta rebrilo de l' amo B. ~ajo. Verkajo el ~o. ~ajisto. Tiu, kiu profesie laboras super ~ajoj. ~ejo. Regiono, en kiu oni trovas ~masojn aŭ ~vejnjojn. ~igisto. Tiu, kiu profesie ~as.

oraelo. Literatura verko, destinita por esti dirata antaŭ publiko: la funebraj ~oj de Bossuet. Kp DISKURSO, PAROLADO, ORATURAJO.

* Orakolo. Respondo farita, je nomo de la diaĵo, de ĝiaj pastroj al tiuj, kiuj venas por ĝin konsulti en ĝia templo: la ~o de Apolono en Delfoj; la ~oj de Jesaja; (f) la guvernisto Panglos estis la hejma ~diranto. ~l (ntr). Eldiri ~on.

orangutango Z. G. de grandaj simioj el la insuloj Sumatro k Borneo.

* Orango. Frukto de ~ujo, dolĉa, parfuma, sukplena, kun dika oruĝa ŝelo: ~kolora. ~arbo, ~ujo. Ĉiamverda arbo el fam. aŭrantiaĵoj (*citrum aurantium*).

oranĝerlo Z. Varmigebla halo, en kiu oni konservas oranĝarbojn k aliajn delikatajn arbojn dum la vintro.

Oratoro. 1 Homo, kiu kutimas publike paroladi: juĝeja, politika, eklezia ~o. 2 Tiu, kiu parolas en la nomo de kolegoj: li estis la ~o de la grupo. ~a. Rilata al ~o: ~a arto, frazo, periodo, kadenco. ~l (ntr). Paroladi kiel ~o. ~ajo. Antaŭpublika parolataĵo. Kp DISKURSO, ORACIO.

orbo. Spaco, kiun trakuras planedo dum sia rondirado ĉirkaŭ la suno. Vd ORBITO.

Orbilo. 1 Okulkavo. 2 Kurba linio, sekvata de astroj (planedo, kometo) dum ilia irado ĉirkaŭ alia astro: kalkuli la ~on de la luno; (f) la ebena de la ~oj de la elektronoj ne estas konstanta. 3 (f) Regiono regata de iu scienco aŭ influata de iu homo: tiu speco de fenomeno entreniĝas iom post iom en la ~on de la hemiaj sciencoj (Kp KAMPO).

* Ordo. 1^a Regula arango de aferoj, laŭ kiu ili taŭge k oportune rifatas inter si: 1 En spaco: la paperoj, libroj estas en ~o; marŝi sen ~o; batat~o. 2 En tempo: alfabeto, kronologia ~o; observi la ~on de sinsekvo. 3 En spirito: meti ~on en siaj ideoj; la stilo estas nur la ~o k la movado, kiun oni metas en la pensoj; havi konsciencan ~on. 4 En socia vivo: ~o bezonas ordonon Z (neniu ~o sen estro); sen ~o en afero ne ekzistas prospero Z; tio ne estas laŭ la natura ~o; la publika, tradicia ~o estis konfuzita; meti ~on en la financoj. 11^a Ĉiu el la ĉefaj grupoj, kiujn enhavas klasifikado: la kvin arkitekturaj ~oj; ĉiu klaso de animaloj aŭ vegetaĵoj estas dividita en ~ojn. ~a. 1 (io) Arangita laŭ taŭga ~o: ~a ĉarubro, tirkesto; ~e (regule) elektitaj delegitoj Z. 2 (iu) = ~ema: bon~aj virinoj sidas hejme Z. ~ema. Kutimanta aranĝi aferojn laŭ ~o: li estas ~ema ĝis pedanteco. ~igi. Aranĝi laŭ ~o: ~igi siajn konojn; ni devos interrompi la eldonadon ĝis ni tute ~igos la aferon Z; la ideoj estas ~itaj laŭ specoj Z. Kun~igi. 1 Aranĝi laŭ difinitaj rilatoj diversajn partojn por formi harmonian tuton: kun~igi la partojn de sistemo. 2 (G) Kun~igi du samfunkciajn propoziciojn (ambaŭ ĉefajn aŭ ambaŭ same dependajn) por ilin ligi aŭ kontrastigi: la konjunkcioj kaj, sed, nek servas por kun~igi la propoziciojn. Kun~igilo (G). Kun~ig(ant)a konj. Mal~o, sen~o. Manko de ~o. Re~igi. Aranĝi denove laŭ antaŭa ~o: la diplomatoj penas re~igi la rilatojn inter la popoloj Z. Sub~igi. 1 Igi iun aŭ ion sub ies aŭtoritato: la tribunaloj estas sub~igitaj unuj al aliaj; ĉiu aŭtoritato, suverena aŭ sub~igita. 2 (G) Kunigi du propoziciojn, kies unu dependas de alia: la konjunkcioj ke, kiam, se kc servas por sub~igi la propoziciojn. Sub~igilo (G). Sub~iganta konjunkcio: ĉar estas jen kun~igilo, jen sub~igilo; kelkaj prepozicioj, kiel dum, ĝis, estas ankaŭ sub~igiloj. Tag~o. 1 Listo de la demandoj pritraktotaj en iu kunveno; programo: meti (enskribi) ion en (sur) la tag~on; super la okazintaj faktoj ni povus silente transiri al la tag~o Z. (forpuŝi proponon por reveni al la anoncita tag~o). 2 Instrukcioj por la hodiaŭa tago sciigataj al soldatoj.